

Mål C-710/19

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

25 september 2019

Domstol som begär förhandsavgörande:

Conseil d'État (Belgien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

12 september 2019

Klagande:

G.M.A.

Motpart :

État belge (Ministre de l'Asile et de la Migration)

**CONSEIL D'ÉTAT, AVDELNINGEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTSLIGA
MÅL**

[utelämnas]

DOM

[utelämnas]

I. Föremålet för talan

Genom ett överklagande ingivet den 28 mars 2018 yrkade G. M. A. att den dom som Conseil du contentieux des étrangers meddelade den 28 juni 2018 skulle upphävas [utelämnas].

II. Förfarandet vid Conseil d'État

[utelämnas][**Orig.s 2**][utelämnas]

III. Relevanta omständigheter för prövningen av målet

Av den överklagade domen framgår att följande omständigheter är för handen:

”Klaganden ansökte den 27 oktober 2015 om ett intyg om att vederbörande var registrerad såsom arbetssökande. Denna ansökan kompletterades den 12 november 2015. Den 18 mars 2016 antog motparten ett beslut varigenom klaganden nekades uppehållsrätt i mer än tre månader och ålades att lämna landet. Detta beslut utgör den angripna rättsakten och motiverades enligt följande:

”Skäl för avslag:

Den berörde uppfyller inte villkoren för att beviljas uppehållsrätt i mer än tre månader i egenskap av unionsmedborgare. Den berörde ansökte om ett intyg om att han var registrerad såsom arbetssökande. Till stöd för denna ansökan ingav han ett intyg om att han var registrerad som arbetssökande vid Actiris, sin meritförteckning, samt ansökningshandlingar, men med hänsyn till hans personliga situation kunde dessa handlingar inte styrka att han hade en verklig möjlighet att få en anställning. Den berörde har visserligen registrerat sig vid Actiris för att öka sina chanser att få ett arbete, men inget svar på hans ansökningar gör det möjligt att anta [Orig. s. 3] att han har en verklig möjlighet att få en anställning. [utelämnas]”.

Klaganden överklagade till Conseil du contentieux des étrangers, varvid den domstolen genom den överklagade domen ogillade yrkandet om inhibition och ogiltigförklaring av ovannämnda beslut av den 18 mars 2016.

Sedan klaganden gett in en ny ansökan den 25 april 2016, erhöll han ett intyg om registrering den 6 maj 2016.

IV. Upptagande till prövning

[Utelämnas] klaganden har anfört, [utelämnas] att han har ett berättigat intresse av att få beslutet ogiltigförklarat, och har härvidlag gjort gällande att för det fall att beslutet ogiltigförklaras skulle han anses ha vistats lagligt i Belgien sedan den 27 oktober 2015, den dag då han ingav sin första ansökan, vilket är av betydelse för huruvida han kan beviljas permanent uppehållsrätt efter en oavbruten laglig vistelse i fem år”, [utelämnas][Orig. s. 4][utelämnas].

Conseil d'États beslut

[utelämnas]

Överklagandet kan således tas upp till prövning

V. Den enda grunden

Parternas argument

Klaganden har åberopat en enda grund avseende ett åsidosättande av artikel 149 i konstitutionen, artikel 40.4 första stycket första ledet och artikel 39/65 i lag av den 15 december 1980 om utlänningars inresa, vistelse och bosättning, samt utvisning av utlänningar, artikel 50.2 tredje ledet i kunglig förordning av den 8 oktober 1981 om utlänningars inresa, vistelse och bosättning, samt utvisning av utlänningar, artikel 45 [FEUF], artiklarna 41 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, artiklarna 15, 31 och 34 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, samt de allmänna principerna om unionsrättens företräde [**Orig. s. 5**], och direktivens ändamålsenliga verkan.

Genom den första delen av denna grund har sökanden kritiserat den överklagade domen såtillvida det däri fastställdes att artikel 45 [FEUF], såsom den har tolkats i EU-domstolens praxis, inte föreskriver att en arbetssökande måste ges en minimifrist för att informera sig om erbjudanden om anställning i den mottagande medlemsstaten, och att under denna frist är den arbetssökande inte skyldig att styrka att vederbörande har en verklig möjlighet att få anställning, trots att EU-domstolens praxis, i synnerhet domen [av den 26 februari 1991] Antonissen [C-292/89, EU:C:1991:80] inte stödjer en sådan tolkning.

Enligt klaganden borde Conseil du contentieux des étrangers, i den överklagade domen, ha beaktat att den ändamålsenliga verkan av principen om fri rörlighet enligt artikel 45 [FEUF] medför en skyldighet för medlemsstaterna, för det första, att ge en arbetssökande en skälig frist för att informera sig om lämpliga erbjudanden om anställning och för att vidta nödvändiga åtgärder för att kunna få anställning, för det andra, att fastställa att fristen för att söka arbete inte i något fall får vara kortare än sex månader, och för det tredje, att ge den arbetssökande rätt att uppehålla sig i den mottagande medlemsstaten under denna frist, utan att vederbörande måste styrka att han har en verklig möjlighet att få en anställning.

Klaganden har anfört att det framgår av artiklarna 7.3, 11 och 16 i direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004, som reglerar jämförbara situationer, att en kortare frist än sex månader inte kan anses skälig, och för det fall att det framstår som oklart huruvida det föreligger en sådan skyldighet att säkerställa den ändamålsenliga verkan av principen om fri rörlighet i artikel 45 [FEUF] och hur omfattande denna skyldighet i sådant fall är, bör en tolkningsfråga om huruvida den nationella rätten är förenlig med sistnämnda bestämmelse hänskjutas till EU-domstolen enligt följande:

”Ska artikel 45 [FEUF] tolkas och tillämpas så, att den medför en skyldighet för den mottagande medlemsstaten, för det första, att ge en arbetssökande en skälig frist för att informera sig om lämpliga erbjudanden om anställning

och för att vidta nödvändiga åtgärder för att kunna få anställning, för det andra, att fastställa att fristen för att söka arbete inte i något fall får vara kortare än sex månader, och för det tredje, att ge den arbetssökande rätt att uppehålla sig i den mottagande medlemsstaten under denna frist, utan att vederbörande måste styrka att han har en verklig möjlighet att få en anställning? ”

Motparten har genmält att, i motsats till vad sökanden har hävdad, framgår det inte av den överklagade domen att unionsrätten [**Orig. s. 6**] föreskriver att medborgare från en annan medlemsstat ska ges en minimifrist för att hitta en anställning, utan att den medför ett krav på en ”skälig tidsfrist” – som kan vara sex månader enligt nationell rätt – men en sexmånadersfrist är inte det minimum som ”*de facto* krävs enligt unionsrätten”. Motparten anser således att denna bedömning inte utgör en felaktig rättstillämpning.

Motparten har anfört att den rättspraxis från EU-domstolen som klaganden har hänvisat till grundas på ”avsaknaden av unionsrättsliga bestämmelser” och huruvida den frist som föreskrivs i nationell rätt är skälig eller ej, vilket innebär att det inte är styrkt att artikel 45 [FEUF] inte kan tolkas på annat sätt än att den uppställer en minimifrist på sex månader. Motparten anser även att eftersom frågan huruvida arbetssökandens frist är skälig eller ej ovillkorligen ska bli föremål för en självständig bedömning av de faktiska omständigheterna, kan den inte angripas genom ett överklagande utan att Conseil d’État sätter sig i Conseil du contentieux des étrangers ställe, vilket den saknar behörighet till. Motparten har anfört att det i den överklagade domen konstaterades att klaganden, till stöd för sitt överklagande, inte förebringade någon bevisning för att han hade en verklig möjlighet att bli anställd, vilket – underförstått men med säkerhet – innebär att sökanden inte visade varför den frist han förfogade över för att styrka att han uppfyllde villkoren för att beviljas uppehållsrätt i förevarande fall var oskälig. Denna argumentation har inte bestridits och kan inte heller angripas genom ett överklagande, vilket innebär att talan inte kan vinna bifall såvitt avser den enda grundens första del.

Härav har motparten även dragit slutsatsen att den tolkningsfråga som klaganden föreslagit är irrelevant för utgången i målet och bör således inte hänskjutas till EU-domstolen.

Klaganden har i repliken hävdad att bedömningen av huruvida den frist som en arbetssökande förfogar över enligt belgisk rätt är skälig eller ej ger upphov till en sådan fråga angående tolkningen av unionsrätten som är direkt avgörande för huruvida artikel 40.4 i den ovannämnda lagen av den 15 december 1980 och artikel 50.2 och 50.3 i den kungliga förordningen av den 8 oktober 1981 är förenliga med artikel 45 [FEUF]. Klaganden anser att denna tolkningsfråga inte enbart är beroende av en självständig bedömning av de faktiska omständigheterna utan måste kunna bli föremål för ett överklagande, för att det ska kunna fastställas huruvida den överklagade domen är behäftad med en felaktig rättstillämpning, särskilt en felaktig rättslig kvalificering.

Genom den andra delen [utelämnas] [Orig. s. 7][utelämnas] [Orig. s. 8][utelämnas]. [Conseil d'État underkände denna del]

Genom den tredje delen av den enda grunden har klaganden kritiserat den överklagade domen såtillvida det däri fastställdes att den laglighetsprövning som föreskrivs i artikel 39/2 i den ovannämnda lagen av den 15 december 1980 utgör hinder mot att beakta klagandens anställning vid Europaparlamentet sedan den 6 april 2016 (efter det att motparten antog det angripna beslutet), vilken visar att klaganden hade en verklig möjlighet att få en anställning och motsäger skälen till motpartens beslut. Klaganden anser att artiklarna 15 och 31 i direktiv 2004/38/EG, artiklarna 41 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, samt de allmänna principerna om unionsrättens företräde och direktivens ändamålsenliga verkan, medför en skyldighet för Conseil du contentieux des étrangers att beakta nya omständigheter inom ramen för en talan om ogiltigförklaring och att inte tillämpa nationella bestämmelser som strider däremot.

Klaganden har hävdat att det följer av EU-domstolens praxis att artiklarna 15 och 31 i direktiv 2004/38/EG, och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna ska tolkas så, att det ska ske en fullständig prövning av samtliga fakta och omständigheter, inbegripet den avsedda åtgärdens lämplighet, och att de nationella domstolar som kontrollerar lagenligheten av beslut som antagits i enlighet med unionsrättsliga bestämmelser angående för fri rörlighet för personer måste beakta [Orig. s. 9] nya omständigheter som de fått kännedom om efter det att beslutet antogs. Klaganden har gjort gällande att för det fall att en nationell regel eller bestämmelse strider mot unionsrätten är de nationella domstolarna skyldiga att inte tillämpa dessa regler och bestämmelser, och oaktat varje nationell processuell regel som föreskriver motsatsen måste de nationella domstolarna beakta den omständigheten att klaganden varit anställd vid Europaparlamentet sedan den 6 april 2016, vilket visar att han hade en verklig möjlighet att bli anställd och motsäger således skälen för motpartens beslut.

Klaganden anser att för det fall att det framstår som oklart huruvida Conseil du contentieux des étrangers, i enlighet med artiklarna 15 och 31 i direktiv 2004/38 och artiklarna 41 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, samt de allmänna principerna om unionsrättens företräde och direktivens ändamålsenliga verkan, var skyldig att beakta nya omständigheter inom ramen för en talan om ogiltigförklaring, och, i förekommande fall, huruvida nämnda domstol även var skyldig att inte tillämpa nationella regler eller bestämmelser som strider mot nyssnämnda bestämmelser och principer, ska följande tolkningsfråga hänskjutas till EU-domstolen:

”Ska artiklarna 15 och 31 i direktiv 2004/38 och artiklarna 41 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, samt de allmänna principerna om unionsrättens företräde och direktivens ändamålsenliga verkan, tolkas och tillämpas så, att den mottagande medlemsstatens domstolar, inom ramen för en talan om ogiltigförklaring av

ett beslut varigenom en unionsmedborgare nekas uppehållsrätt i mer än tre månader, är skyldiga att beakta nya omständigheter som har inträffat efter det att de nationella myndigheterna antog beslutet, när dessa omständigheter kan ändra den berörda personens situation på så sätt att dennes uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten därefter inte får begränsas?”

[utelämnas] [rättegångshinder som underkänts av Conseil d'État][utelämnas]

Motparten har anfört att det var riktigt av Conseil du contentieux des étrangers att inte beakta en omständighet som obestriddligen inte åberopats tidigare, och att artikel 39/2.2 i lagen av den 15 december 1980 utgör hinder för nämnda domstol att göra en fullständig **[Orig. s. 10]** rättslig prövning och begränsar dess behörighet till att omfatta en strikt laglighetsprövning [utelämnas].

[utelämnas]

*I sin replik har klaganden gjort gällande [utelämnas] att ”artiklarna 15 och 31 i direktiv 2004/38 och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, de allmänna principerna om unionsrättens företräde och direktivens ändamålsenliga verkan, samt iakttagandet av rätten till försvar utgör hinder mot nationell praxis som innebär att de nationella domstolarna **[Orig. s. 11]**, vid prövningen av lagenligheten av ett beslut om utvisning av en unionsmedborgare, inte är skyldiga att beakta de faktiska omständigheter som inträffat efter det att de behöriga myndigheterna antog sitt beslut, när dessa omständigheter innebär att den berörda personen har rätt att uppehålla sig i landet”, [utelämnas] och att ”den rättspraxis som motparten har hänvisat till inte redogör för EU-domstolens praxis i domen av den 29 april 2004, Orfanopoulos och Oliveri (C-482/01 och C-493/01, EU:C:2004:262) och domen av den 11 november 2004, Cetinkaya (C-467/02, EU:C:2004:708), i vilken det hänvisas till skyldigheten att inom ramen för en talan om ogiltigförklaring beakta nya omständigheter som har inträffat efter det att de nationella myndigheterna antog sitt beslut” [utelämnas]. **[Orig s. 12]***

Conseil d'États beslut

Första delgrunden

Klaganden har gjort gällande att för att ge den fria rörligheten för arbetstagare, som säkerställs i artikel 45 [FEUF], en ändamålsenlig verkan borde Conseil du contentieux des étrangers ha funnit att denna bestämmelse medför en ”skyldighet för motparten, för det första, att ge en arbetssökande en skälig frist för att informera sig om lämpliga erbjudanden om anställning och för att vidta nödvändiga åtgärder för att kunna få anställning, för det andra, att fastställa att fristen för att söka arbete inte i något fall får vara kortare än sex månader, och för det tredje, att ge den arbetssökande rätt att uppehålla sig i den mottagande

medlemsstaten under denna frist, utan att vederbörande måste styrka att han har en verklig möjlighet att få en anställning”.

Denna argumentation avser inte en bedömning av de faktiska omständigheterna såsom motparten har hävdad. Den innebär däremot att det är nödvändigt att fastställa innebörden av nyssnämnda artikel 45 [FEUF].

Följaktligen ska den tolkningsfråga som klaganden föreslagit hänskjutas till EU-domstolen. Ett svar på den frågan är nödvändigt för att kunna avgöra målet. För det fall att EU-domstolen skulle finna att artikel 45 FEUF ska tolkas så att den medför de skyldigheter som klaganden har gjort gällande är den första invändningen välgrundad.

Andra delgrunden

[utelämnas]

Talan kan inte vinna bifall [utelämnas][**Orig. s. 13**][utelämnas] såvitt avser den enda grundens andra del.

Tredje delgrunden

Den laglighetskontroll som föreskrivs i artikel 39/2.2 i lagen av den 15 december 1980 innebär att Conseil du contentieux des étrangers inte kan ta hänsyn till omständigheter som inträffat efter det att det beslut som begärs ogiltigförklarat har antagits, och som myndigheten inte hade kännedom om då den meddelade sitt avgörande.

Klaganden har i huvudsak gjort gällande att artiklarna 15 och 31 i direktiv 2004/38/EG medför ett krav på en kontroll som gör det möjligt för domstolen att beakta omständigheter som inträffat efter det att ett beslut om att neka uppehållsrätt i mer än tre månader antogs och som kan medföra att en sådan rätt föreligger.

Klaganden anser att artikel 39/2.2 i lagen av den 15 december 1980 inte införlivar artiklarna 15 och 31 i direktiv 2004/38/EG på ett korrekt sätt, eftersom den inte gör det möjligt för Conseil du contentieux des étrangers att beakta sådana omständigheter.

[utelämnas]

Klaganden har ett berättigat intresse av att få denna argumentation prövad. För det fall att den är välgrundad ska domstolen nämligen inte ges en behörighet som den inte tillerkänns enligt lag, såsom motparten har hävdad, utan domstolen ska bortse från förbudet mot att beakta omständigheter som inträffat efter det att ett beslut om att neka uppehållsrätt i mer än tre månader antogs och som kan medföra att en sådan rätt föreligger.

För att avgöra huruvida klagandens tolkning av unionsrättens innebörd är riktig, ska en [utelämnas] begäran om förhandsavgörande [utelämnas] hänskjutas till EU-domstolen. [**Orig. s. 14**]

[utelämnas]

MOT DENNA BAKGRUND BESLUTAR

CONSEIL D'ÉTAT FÖLJANDE:

[utelämnas]

I enlighet med artikel 267 tredje stycket [FEUF] hänskjuts följande tolkningsfrågor till EU-domstolen för förhandsavgörande:

- 1) ”Ska artikel 45 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt tolkas och tillämpas så, att den medför en skyldighet för den mottagande medlemsstaten, för det första, att ge en arbetssökande en skälig frist för att informera sig om lämpliga erbjudanden om anställning och för att vidta nödvändiga åtgärder för att kunna få anställning, för det andra, att fastställa att fristen för att söka arbete inte i något fall får vara kortare än sex månader, och för det tredje, att ge den arbetssökande rätt att uppehålla sig i den mottagande medlemsstaten under denna frist, utan att vederbörande måste styrka att han har en verklig möjlighet att få en anställning?”
- 2) ”Ska artiklarna 15 och 31 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier, artiklarna 41 och 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, samt de allmänna principerna om unionsrättens företräde och direktivens ändamålsenliga verkan, tolkas och tillämpas så, att den mottagande medlemsstatens domstolar, inom ramen för en talan om ogiltigförklaring av ett beslut [**Orig. s. 15**] varigenom en unionsmedborgare nekas uppehållsrätt i mer än tre månader, är skyldiga att beakta nya omständigheter som har inträffat efter det att de nationella myndigheterna antog beslutet, när dessa omständigheter kan ändra den berörda personens situation på så sätt att dennes uppehållsrätt i den mottagande medlemsstaten därefter inte får begränsas?”

[utelämnas]

[underskrifter]